

MUISTIO

Maailman kaikki Kalevalat -bibliografian toimitustyön tavoitteista ja organisoinnista.

1. työvaihe: Eri painosten luettelointi ja kertitus. Nimi-lehtitekstit, painopaikka ja -aika, sivumäärä, mahdoll. painoksen kappalemäärä. Kääntäjät: nimi, elinvuodet, arvo tai ammatti, minä vuosina missä käänsi Kalevalan?

2. työvaihe:

käännös

a) Käännöspohja: mihin laitokseen tai laitoksiin työ nojaa? Selvitettävissä Lauri Postin KeV:ssä 46: 394-407 käyttämää pistekoeanalyysin menetelmää kehittämällä.

b) Käännöstekniikka: runomitta ja tyylikeinot, säkeittäinen vai kappaleittäinen vastaavuus, mahdoll. lyhentämisperusteet, sanatarkan uskollisuuden - vapaan mukailun skaala lyhyesti luonnehdittuna.

c) Esipuhe ja muut kommentit ja liitteet: kirjoittaja (ellei = kääntäjä), hänen tärkeimmät lähteensä (esim. Lönnrotin esipuhe), tiivis katsaus esipuheessa käsiteltyihin seikkoihin (esim. Lönnrotin elämäkerta, runojen esitystavat, karelianitaide).

d) Kuvitus: miten monta kenen tekemää minkätyyppistä kuvaa?

e) Kunkin laitoksen yhteyteen viitteet lähteisiin, joissa se. laitosta tai kääntäjää on pitomällä käsitelty.

Organisaatiokysymyksiä:

Työn rajoittaminen: käsiteltävien Kalevalan laitosten minimikriteerit? Myös prosalyhennelmät?

Työn alkuunpaneminen: miten pitkälle SH arvioi saavansa 1. työvaiheen vuonna 1972?

Eksperttityövoima: missä määrin käytettävissä esim. opintotutkijalaitosten laatijoita? Neuvotteleeko SH eri laitosten ja professorien kanssa vai perustetaan työryhmä? Tietojen hankinta ekseottisten kielten käännöksistä edellyttäneekö myös UM:n ja lähetystöjen apua, kirjeenvaihtoa Kalevalaseuran ulkomaisten jäsenten ym. asiantuntijain kanssa.

Teoksen yleisdispositio: eri kielet aakkosjärjestyksessä vai kielikunnittain vai kronologisessa järjestyksessä varhaisimman ilmestyneen käännöksen mukaan?

Työn rahoittaminen: ensisijaisena managerina Kalevalaseura, painattajana SKS tai jokin kaupallinen kustantaja; varoja anottava Opetusministeriöltä vedoten teoksen primaariin merkitykseen Suomen kansainvälisessä tunnetuksi tekemisessä. Jos rahaa saadaan riittävästi, voidaan harkita teoksen kääntämistä englanniksi (ja venäjäksi?) sekä edustavaa painosua facsimile-sivuihin.

Koeartikkeli jostakin helposti selvitettävästä käännöksestä?

Keskustelun pohjaksi kaavailut

13.1.1972

Mat. Kuusi

P.s. Sulo Haltsonen on keuhkollisella 1971 asetetun toimikunnan kokoonkutsuja.

Jakelu:

Haltsonen, Kaukonen, Kuusi, Turunen, Kalevalaseura.